

TESAT 2018

Avrupa Birliği Terörizm ve Trendleri Raporu

Mehmet KOCA
İl Planlama Uzmanı-AREM

GİRİŞ

2018 Avrupa Birliği Terörizm Durumu ve Trendler Raporu, ABD’de gerçekleştirilen 11 Eylül saldırılarından sonra Avrupa Konseyi’nin terörizm çalışma grubu (TWP) tarafından Avrupa Parlamentosuna sunulmak üzere bir rapor mekanizması olarak yayınlanmaya başlamıştır. 2006 yılında ise Europol, TWP’nin yerini alarak adı geçen raporu yayınlamaya başlamıştır.

Kısaca TE-SAT 2018 olarak adlandırılan bu rapor; Trendler, Genel Görünüş, Cihadist Terörizm, Etno-Ulusal ve Ayrılıkçı Terörizm, Sol Kanat ve Anarşist Terörizm, Sağ Kanat Terörizm ve Tek Konulu Sorunlar olmak üzere 7 bölümden oluşmakta olup, bu çalışmada adı geçen raporun özetlenmiş hali okuyucuların bilgi ve ilgisine sunulmuştur.

1. TRENDLER

Çalışmanın trendler adlı bu bölümünde genel hatları itibarıyla;

Son yıllarda cihatçı saldırıların sıklığında bir artış yaşandığı, ancak hazırlıklarının ve icralarının karmaşıklığının azaldığı, ancak cihatçı saldırıların, diğer terörist saldırılardan daha fazla ölüme ve kayba neden olduğu belirtilmiş ve cihatçı teröristlerin son saldırılarının üç paterni takip ettiği, bunların; ayırım gözetmeyen cinayetler, Batılı yaşam tarzı ve otoritelerin sembollerine yönelik saldırılar olduğu vurgulanmıştır.

Müteakiben cihadçı saldırıların esas olarak yurtdışındaki terörist gruplara katılmadan kendi ülkesinde radikalleşmiş teröristler tarafından işlendiği ve ülke içindeki bu unsurların oldukça farklı olduğu, bu kişilerin AB ülkelerinde doğduğu veya yaşamlarının büyük bir çoğunluğu AB ülkelerinde geçirdikleri vurgulanmış, ayrıca son zamanlardaki saldırıların, cihatçı teröristlerin, kamunun daha az duygusal tepkisine neden olan –sermaye kaybı ve bina hasarları gibi- diğer hedef-

lerden ziyade insanlara saldırmayı tercih ettiklerini kanıtladığı belirtilmiştir.

Ayrıca cihadçı teröristlerin gruplar halinde faaliyet gösterebildiği, ancak çoğunlukla yalnız kurt olarak da tabir edildiği üzere faaliyette buldukları ve yabancı terörist savaşçıları olarak cihadçı terörist gruplara katılmak için Irak veya Suriye'deki çatışma bölgelerine seyahat eden kişilerin sayısının 2015 yılından beri önemli ölçüde düştüğü vurgulanmıştır.

Online propaganda ve network yoluyla sosyal medyanın AB ülkelerinde katılımcılara ulaşma, radikalleşme ve para toplama konularında terörist girişimler için hala gerekli olduğu ve cihadçı teröristlerin İslam'a dair genellikle ilkel ve parçalanmış bilgilerinin, onları dini metinleri şiddetli bir ideolojiye uyacak şekilde kullananlardan etkilenip manipüle edilmeye karşı savunmasız hale getirdiği belirtilmiştir.

Raporun bu alt bölümünde müteakiben DEAS'ın örgütsel yapısının bozulmasının grubun çekiciliğini azaltabileceği, ancak bunun, cihadçı terörizm tehdidini etkilemeyeceği, çünkü AB üyesi devletlerde yaşayanlar da dahil olmak üzere, muhalif DEAS üyeleri ve sempatanlarının cihadçı inançlara bağlı kalmaya devam ettiği ve El Kaide gibi diğer gruplara katılabileceği belirtilmiş, ayrıca El Kaide'nin hala güçlü bir oyuncu olduğu ve AB'de terörist saldırıları aktif olarak teşvik ettiği ve AB'de yakın gelecekteki terörist faaliyetlerin, El-Kaide veya diğer cihadçı örgütler tarafından yönlendirilmesi veya bunlardan esinlenilmesinin gerçekçi bir olasılık olarak devam ettiği vurgulanmıştır.

Adı geçen raporun bu alt bölümünde son olarak etno-milliyetçi ve ayrılıkçı terörist saldırıların, di-

2018 Avrupa Birliği Terörizm Durumu ve Trendler Raporu, ABD'de gerçekleştirilen 11 Eylül saldırılarından sonra Avrupa Konseyi'nin terörizm çalışma grubu (TWP) tarafından Avrupa Parlamentosuna sunulmak üzere bir rapor mekanizması olarak yayınlanmaya başlamıştır.

ğer herhangi bir ideolojiden veya motivasyondan esinlenen şiddete varan faaliyetlerde bulunan aşırılık yanlıları tarafından gerçekleştirilen saldırılardan çok daha fazla bir şekilde sayılmaya devam ettiği, şiddete varan faaliyetlerde bulunan aşırı sağın -kısmen toplumun İslamlaşmasından algılanan korku ve göç konusundaki endişelerden dolayı- spektrumunun genişlediği ve cihadçı teröristlerin kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer kabiliyetlere yönelik ilgilerinin olduğuna yönelik göstergeler olmasına rağmen AB'de teröristler tarafından kullanılan kimyasal, biyolojik, radyolojik veya nükleer silahlara dair hiçbir kanıt olmadığı belirtilmiştir.

2. GENEL GÖRÜNÜŞ

Çalışmanın genel görünüş adlı bu bölümünde genel hatları itibariyle;

2017 yılında, dokuz AB üyesi devlet tarafından toplam 205 başarısız, açığa çıkartılmış veya tamamlanmış

terör saldırısının bildirildiği¹, 2017 yılında bu terörist saldırılar sonucu 68 kişinin öldüğü ve 844 kişinin yaralandığı vurgulanmış, 2016 yılı ile karşılaştırıldığında 2017 yılında gerçekleşen toplam 205 saldırının -2016'ya göre saldırı sayısında % 45'lik bir artış nedeniyle- 2014'te başlayan düşüş eğiliminin bir sapsması olduğu² belirtilmiştir.

Ayrıca etno-milliyetçi ve ayrılıkçı olarak sınıflandırılan 137 saldırının gerçekleştiği ve 2016 yılında bu sayının 99 olduğu³, 2017 yılında gerçekleştirilen saldırıların bu saldırıların % 67'sinin ayrılıkçı, % 16'sının cihadçı, % 12'sinin sol kanat, % 3'nün sağ kanat ve % 2'sinde diğer terörist saldırılar olduğu vurgulanmıştır.

Cihadçı terörist saldırılarının 2016 yılına göre iki katından fazla arttığı, 2016 yılında 13 cihadçı terörist saldırı gerçekleşmişken 2017 yılında bu sayının 33 olduğu ve terörist saldırıların öncelikle sivilleri ve özel teşebbüsleri hedef aldığı, bunu kamu kurumları ve kolluk kuvvetlerinin temsilcilerinin izlediği belirtilmiş, gerçekleştirilen saldırılarda silah bakımından ateşli silah ve patlayıcıların kullanımının yaygın olduğu, ancak 2016 yılına göre patlayıcıların kullanımının % 40'tan % 30'a düştüğü ve ateşli silahların tüm saldırılardaki kullanım oranının % 41 olduğu vurgulanmıştır.

Raporun bu alt bölümünde müteakiben 2017 yılında AB'de terörle ilgili suçlar nedeniyle toplamda

- 1 Birleşik Krallığın 107 saldırı ile en fazla saldırıyı yaşadığı, Birleşik Krallığı 54 saldırı ile Fransa, 16 saldırı ile İspanya, 14 saldırı ile İtalya ve 8 saldırı ile Yunanistan'ın takip ettiği belirtilmiştir.
- 2 2014 yılında 226, 2015 yılında 193, 2016 yılında 142 ve 2017 yılında 205 adet terörist saldırı gerçekleşmiştir.
- 3 Ayrılıkçı terörist saldırıların 88'i İngiltere'de, 42'si Fransa'da ve 7'si de İspanya'da gerçekleşmiştir.

975 kişinin tutuklandığı ve bunun da düşüş eğiliminin devam ettiğini gösterdiği⁴, 2017 yılında terör ile ilgili suçlardan ötürü Fransa'da 411, İngiltere'de 168 ve İspanya'da 91 kişinin tutuklandığı, 705 tutuklama ile en çok tutuklamanın cihadist terörizm ile bağlantılı olduğu ve 2016'ya benzer olarak, solcu (36) ve sağcı (20) terörizm için tutuklama sayısının düşük kaldığı ve ayrılıkçı terörist suçlar için tutuklama sayısının keskin bir şekilde azalmaya devam ettiği⁵ belirtilmiştir.

Ayrıca tutuklananların yaş ortalamasının 30 olduğu; şüphelilerin % 45'inin 20-30, % 25'inin de 30-40 yaş aralığında olduğu ve tutuklananların % 80'ininden fazlasının erkek olduğu belirtilmiş, 2017 yılında üye devletlerin terörizmin finansmanı konusunda çeşitli soruşturmalar gerçekleştirdiği ve AB'de yaşayan diaspora topluluklarının finansman ve menşe ülkelerindeki ihtilaflar için tedarik faaliyetlerinde önemli bir rol oynadıkları vurgulanmıştır.

PKK terör örgütünün sistematik bir şekilde ve gerekiyorsa zorla AB'de faaliyetlerini finanse etmek için fon topladığı, adam kaçıranın, yurtdışındaki yabancı uyrukluları etkileyen yüksek profilli bir cihatçı terörizm şekli olduğu ve Bitcoin'in gibi sanal para birimlerinin, erişim kolaylığı, anonimlik, güvenli işlemler, düşük maliyet ve uluslararası transferler için yüksek hız gibi temel özellikleri nedeniyle popülerlik kazanmakla birlikte terör örgütleri arasındaki bu genişlemenin yavaş görüldüğü belirtilmiştir.

Ayrıca 2017'de yapılan saldırıların çoğunluğunun basit araçlar kulla-

nılarak gerçekleştirilmiş olsa da, kanıtlanmış etkinliği ve özellikle cihatçı teröristler için kitlesel can kaybı ve yüksek medya etkisi yaratma yetenekleri nedeniyle, patlayıcıların kullanımının teröristlerin tercih ettiği bir işleyiş biçimi olduğu ve ev yapımı patlayıcı yapımı bilgisi ediniminin çoğunlukla internet, Telegram, WhatsApp, Facebook gibi şifreli sosyal ağlar tarafından kolaylaştırıldığı vurgulanmıştır.

Raporun bu alt bölümünde son olarak yalnız aktörlere hitap eden ve küçük ölçekli CBRN saldırıları için uygulanması kolay senaryolar öneren çevrimiçi cihatçı propaganda mesajlarının ve öğreticilerin sayısının önceki yıllara göre arttığı, 2017 yılı itibariyle 150'den fazla sosyal medya platformunun, propaganda yayımı için teröristler tarafından istismar edildiğinin tespit edildiği ve terörist grupların interneti takipçilerine ulaşmak ve mesajlarını yaymak için kullansalar da, internet üzerinden saldırı başlatma yeteneklerinin son derece sınırlı kaldığı belirtilmiştir.

Ayrıca son birkaç yılda bir dizi siber-terörist grubun ortaya çıktığı, ancak terörist kökenli bir siber saldırıdan kaynaklanan genel tehdidin düşük kaldığının görüldüğü, 2017'de 17 üye devletin, terör suçlarından hüküm giyen veya beraat eden toplam 565 kişiyi bildirdiği⁶, 2017'de üye devletlerdeki kararların büyük bir çoğunluğunun ise (352), 2015'te başlayan bir trendi teyit eden cihatçı terörizmle ilgili olduğu ve solcu terörist suçların en yüksek ortalama hapis cezasını (on yıl) almaya devam ettiği, cihatçı terörist suçlar için ortalama hapis cezasının beş yıl, ayrılıkçı ve sağcı terörist suçlar için ise dört yıl olarak kaldığı vurgulanmıştır.

3. CİHADİST TERÖRİZM

Çalışmanın cihadist terörizm adlı bu bölümünde genel hatları itibariyle;

2017 yılında AB üyesi devletlerde dini açıdan esinlenmiş / cihatçı terörizm nedeniyle 705 şüphelinin tutuklandığı⁷, 354 tutuklamanın terör örgütüne üyelik, 120 tutuklamanın planlama ve 112 tutuklamanın saldırıya hazırlanma şüphesi ile gerçekleştirildiği ve 2017 yılında 33 adet açığa çıkarılmış, başarısız olmuş veya tamamlanmış cihadist saldırı gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Bu 33 saldırının 10 tanesinde toplam 62 kişinin öldüğü⁸ ve 14 saldırıda ise 819 kişinin yaralandığı belirtilmiş ve cihadçı saldırıların esas olarak yurtdışındaki terörist gruplara katılmadan kendi ülkesinde radikalleşmiş teröristler tarafından işlendiği, bunların önemli bir sayısının suçlu bir geçmişe sahip olduğu veya daha önce yetkililer tarafından tehdit olarak görülmedikleri ve cihadist saldırıların birçoğunun yalnız aktörler yada bazı durumlarda bir yada iki kişi ile gerçekleştirildiği vurgulanmıştır.

Ayrıca AB ülkelerinden yaklaşık 5 000 kişinin Irak ve Suriye'deki çatışma bölgelerine seyahat ettiğine inanıldığı, ancak 2017'nin sonlarında Avrupa'dan DEAŞ'ta savaşan kişi sayısının 2 500'e kadar düşmüş olabileceği, yaklaşık 1.500 yabancı terörist savaşçının evlerine döndüğü ve 1.000 tanesinin de öldüğünün sanıldığı ve Belçika, Almanya, Fransa ve İngiltere'nin başlıca kaynak ülkeler olduğu vurgulanmış ve 2017 yılında çatışma bölgelerine seyahat

4 Terör ile ilgili suçlardan dolayı 2014 yılında 774, 2015 yılında 1.077, 2016 yılında ise 1.002 kişi tutuklanmıştır.

5 2015 yılında 168, 2016 yılında 84 ve 2017 yılında 30 kişi ayrılıkçı terörist faaliyetleri nedeniyle tutuklanmıştır

6 2015 yılında bu sayı 513, 2016 yılında ise 580 kişi olarak bildirilmiştir.

7 2013 yılında bu sayı 2016, 2014 yılında 395, 2015 yılında 687 ve 2016 yılında 718 olarak gerçekleşmiştir.

8 Ölümlerden 35'i İngiltere, 16'sı İspanya, 5'i İsveç, 3'ü Fransa, 2'si Finlandiya ve 1'i Almanya'da gerçekleşmiştir.

eden ve geri dönen YTS'lerin sayısının azaldığı belirtilmiştir.

Müteakiben AB üyesi devletlerin, Avrupa'ya geri dönenlerin belirli miktarda savaş ve operasyonel deneyime sahip olabileceğini, terör eylemleri yürütmek için gelişmiş bir yetenek kazandıklarını ve özellikle bunların insanlıktan çıkarak dönüşlerinde şiddete eğilimli olabileceklerini bildirdiği, hem geri dönen erkek ve kadınların hem de küçüklerin varlığının bir ölçüde güvenlik için sürekli bir tehdit oluşturduğuna inanıldığı ve göçmen akışının terörist kullanımının gözlemlendiği ancak bunun sistematik sayılmayacağı vurgulanmıştır.

AB sınırlarındaki denetimin yoğunlaştırılması gibi artan güvenlik önlemleri nedeniyle artık teröristlerin göçmen akışını sömürmesinin daha zor olduğunun değerlendirildiği, bununla birlikte, Avrupa'ya seyahatin, örneğin çalıntı veya sahte seyahat belgeleri kullanarak üçüncü ülkeler aracılığıyla mümkün olabileceği ve Batı'daki sivilleri hedef alan yalnız teröristlere yönelik açık çağırının El-Kaide ve DEAŞ terör örgütlerinde devam eden bir benzerlik noktası olduğu vurgulanmış, ancak bunlar arasındaki farklılıkların, iletici ve sağladıkları gerekçeleri iletme biçiminde yattığı belirtilmiştir.

El Kaidenin, propagandasını siyasi sıkıntılara dayandırdığı, daha yumuşak bir ton kullandığı ve Müslümanların yaşadığı algılanan adaletsizliğe doğal bir tepki olarak yalnız aktörlerin saldırılarını meşrulaştırdığı, DEAŞ'ın ise İslami eskatolojik geleceğin içine gömülen çok daha acımasız retorik sözler, iyilik ve kötülük arasındaki son çatışmanın yaklaştığı ve her bireyin taraf seçmesi gerektiği fikrine dayandığı vurgulanmıştır.

Çeşitli platformlarda DEAŞ destekçi hesaplarının büyük çapta kapatıl-

masına karşı koymak için, adanmış gönüllülerin son birkaç yıldır Facebook, Gmail, Instagram ve Twitter'da bir hesap havuzu oluşturmaya çalıştıkları, DEAŞ propagandasında özellikle 2016 yılında itibaren önemli bir tematik kayma görüldüğü, sözde hilafet alanındaki yönetim ve sivil yaşamın pastoral tasvirlerinin önemli ölçüde azaldığı, bunların yerini savunmacı ve muhalif bir söylemin aldığı ve mağduriyet ve esnekliğe daha fazla odaklanıldığı, ayrıca DEAŞ propagandasının grubun seçimlerini İslam'ın tek gerçek yorumu olarak sunmaya devam ederken, DEAŞ'ın ideolojik temelleri üzerinde bir parçalanmanın da 2017 yılında ön plana çıktığı belirtilmiştir.

Dikkat çekilmesi gereken bir diğer ilginç unsurun da, terörist hareketlerin kadınlara ulaşma yolundaki belirgin gelişmesi olduğu, DEAŞ'ın özellikle kadın sempatanlarının interneti diğer kadınlara akıl hocalığı yapmak ve onları seferber etmek için başarıyla kullandıkları vurgulanmıştır.

Raporun bu alt bölümünde son olarak Türkiye'de yalnız aktör saldırı tehdidinin devam etse de DEAŞ tarafından 2017 yılında büyük bir terörist saldırı gerçekleştirilmediği, 2017 yılında Batılıların, özellikle çatışma bölgeleri ve çevresinde terör saldırıları ve adam kaçırmaya vakalarının kurbanları olmaya devam ettikleri⁹, Afganistan'da terörist ve suçlu grupların hem yerli hem de yabancılara yönelik ciddi bir adam kaçırmaya tehdidi oluşturmaya devam ettikleri, Sahel bölgesinde, İslami Mağrip El Kaide militanları DEAŞ'ın, terörist eylemlerine devam ettikleri ve Libya'da, 2017 yılında AB vatandaşları kaçırmamakla birlikte, ülkedeki

güvenlik durumunun değişmediği; siyasi istikrarsızlık ve şiddetli çatışmaların devam ettiği belirtilmiştir.

4. ETNO ULUSAL VE AYRILIKÇI TERÖRİZM

Çalışmanın etno-ulusal ve ayrılıkçı terörizm adlı bu bölümünde genel hatları itibariyle;

AB'de 2017'de gerçekleştirilen 205 terörist saldırıdan 137'sinin ayrılıkçı saldırılar olarak belirlendiği, Fransa'da 42, İspanya'da ise 7 saldırının yaşandığı, Kuzey İrlanda'da güvenlikle ilgili 88 olay yaşandığı, bunların 58'inin ateşli silah ve 30'unun bombalama olduğu, ayrıca 2013 yılında etno-ulusal yada ayrılıkçı tamamlanmış, başarısız olmuş veya açığa çıkarılmış 84 terörist saldırının gerçekleştiği ve bu sayının 2014 yılında 67, 2015 yılında 65, 2016 yılında ise 99 olduğu belirtilmiştir.

Tamamlanan ayrılıkçı saldırıların, işletmelere ve kritik altyapı ile birlikte sivillere ve orduya yöneldiği, ayrılıkçı saldırılar ile ilgili olarak Almanya, İspanya, Fransa, Hollanda ve Avusturya'da toplam 30 kişinin tutuklandığı belirtilmiş olup, barış sürecine karşı çıkan terörist grupların (DR)¹⁰ Kuzey İrlanda'daki ulusal güvenlik için en önemli tehdit olmaya devam ettiği, 2017 yılı boyunca ise ETA tarafından herhangi bir terörist saldırı gerçekleştirilmediği ve ETA'nın faaliyetlerinin "kısmi silahsızlanma" ve solcu Abertzale hareketinin ayrılıkçı stratejisiyle hizalı tebliğler üzerinde yoğunlaştığı vurgulanmıştır.

Raporun bu alt bölümünde son olarak Türk makamlarının, PKK'nın uyuşturucu, göçmen, insan, sigara kaçakçılığı, gasp, adam kaçırmaya ve kara para aklama gibi birçok fark-

9 Raporlama döneminde, Afganistan, Burkina Faso, Mısır, Mali, Nijerya ve Filipinler'de Batılılara yönelik saldırı ve kaçırma olayları yaşanmıştır.

10 İngiltere bu ayrılıkçı grupları; Yeni IRA, ONH, CIRA ve ANP olarak listelemektedir.

lı suç türünden gelir elde ettiğini değerlendirdiği, Avusturya, Fransa, Romanya ve İsviçre'nin, PKK ve silahlı kanadı HPG'nin finanse edilmesi için yıllık kampanya faaliyetlerinin düzenlendiğini bildirdiği, çoğu fonun gönüllü bağışlardan geldiği bazı durumlarda zorla sindirme ile elde edildiğinin görüldüğü ve toplanan para konusunda Fransa'nın 6 milyon avroluk bir tahminde bulunduğu vurgulanmış, ayrıca PKK'nın Avrupa'yı; lojistik, silah alımı ile katılımcılar için bir üs olmasının yanı sıra çatışmanın Kürt diasporasına taşınmasında kullanacağına inandığı ve Fransa'nın, Fransa'da ikamet eden Kürt gençlerinin örgüte katılmak için çekildiğini ve Komalen Ciwan örgütü aracılığıyla militan toplandığını bildirdiği, daha sonra, bunların Avrupa'ya dağılmış, ailelerinden uzak ve PKK üst düzeyinin etkisi altındaki dağınık beyin yıkama kamplarına gönderildiği ve sonunda Ermenistan, İran ve Irak'taki askeri kamplarda savaş teknikleri konusunda eğitildikleri belirtilmiştir.

5. SOL VE ANARŞİST TERÖRİZM

Çalışmanın sol ve anarşist terörizm adlı bu bölümünde genel hatları itibariyle;

Sol kanat ve anarşist terörist grupların ve bireylerin gerçekleştirdiği saldırıların 2017 yılında 24 olduğu ve 2016 yılındaki 27 saldırıya göre hafif bir azalmanın olduğu, 2013 yılında sol kanat ve anarşist tamamlanmış, başarısız olmuş veya açığa çıkarılmış 24 terörist saldırının gerçekleştiği ve bu sayının 2014 yılında 13, 2015 yılında ise 13 olduğu vurgulanmıştır.

Ayrıca solcu ve anarşist terörist faaliyetlerin neredeyse sadece Yunanistan, İtalya ve İspanya'da gerçekleştiği, sol kanat ve anarşist terörist saldırılar neticesinde 2017 yılında 36 tutuklamanın gerçekleştirildiği,

2016 yılında ise bu sayının 31 olduğu ve önceki yıllarda olduğu gibi sol ve anarşist terörist gruplarca uygulanan yöntemlerin ağırlıklı olarak doğaçlama patlayıcı aygıtların kullanımını içerdiği belirtilmiştir.

Yunanistan'da solcu ve anarşist terörist gruplar ve bireylerin, operasyonel kabiliyetlerini ve askeri sınıf silahlara erişimi arttırmaya devam ettikleri, İspanya'da sol ve anarşist terörist faaliyetlerin son üç yıldır niteliksel ve niceliksel düşüşünü sürdürdüğü vurgulanmıştır

Raporun bu alt bölümünde son olarak 2017 yılında DHKP/C'nin AB ve Türkiye'de aktif kaldığı, DHKP/C'nin Türkiye dışında hiç terörist saldırı gerçekleştirilmemiş olmasına rağmen, üyelerinin, yasal olarak kurulmuş dernekler kisvesi altında, Türkiye'deki terör eylemleri için lojistik ve mali destek sağlayan AB toprakları üzerinde sabit bir yapıyı sürdürdükleri vurgulanmış ve birçok AB üyesi devletin, 2017 yılında solcu ve anarşist aşırılığın kamu düzenine yönelik bir tehdit olarak kaldığını bildirdiği, AB üyesi devletlerinin çoğunda, aşırılıkçı anarşist aktivitelerin yoğunluğunun düşük kaldığı, ayrıca göç konusunun aşırılıkçı anarşistlerin ajandasının merkezinde kalmaya devam ettiği belirtilmiştir.

6. SAĞ KANAT TERÖRİZM

Çalışmanın sağ kanat adlı bu bölümünde genel hatları itibariyle;

2017 yılında 5 tane açığa çıkarılmış, başarısız olmuş veya tamamlanmış sağ kanat terörist saldırının gerçekleştirildiği ve bunların hepsinin de İngiltere'de olduğu, 2017 yılında sağ kanat terörizm ile ilgili olarak 20 tutuklamanın gerçekleştirildiği, bu sayının 2015 yılında 11 ve 2016 yılında ise 12 olduğu vurgulanmıştır.

Ayrıca siyasi gündemlerini ilerletmek için şiddet kullanmaya hazırlanan aşırılıkçı sağcı grupların olduğu, bu grupların parçalı olduğu ve çeşitli biçimlerde kendini gösterdiği, aşırılıkçı sağcı grupların mevcut genişlemesi için önemli bir tetikleyicinin, Batı dünyasının varsayılan bir İslamileştirilme korkusu olduğu vurgulanmış, aşırılıkçı sağcı grupların faaliyetlerinin bazen kendini savunma, atış ve diğer dövüş becerilerini içerdiği¹¹ ve bu grupların uluslararası temasların peşinde oldukları¹² belirtilmiştir.

7. TEK KONULU SORUNLAR

Çalışmanın tek konulu sorunlar adlı bu bölümünde genel hatları itibariyle;

AB üyesi ülkeler tarafından 2017 yılında tek bir konuya odaklı terörizm olarak sınıflandırılan saldırının rapor edilmediği, solcu ve anarşist aşırılık yanlılarının, çevre ve hayvan hakları meseleleriyle ilgili protesto hareketleri üzerindeki etkisi ve büyük altyapı projelerinin inşasına muhalefetinin azaldığının görüldüğü, hemen hemen tüm AB üyesi devletlerin, hayvan hakları ile ilgili hiçbir veya minimum aktivizm bildirdiği, bununla birlikte, Birleşik Krallık'ta, düşük seviyeli protesto ve doğrudan eylemden daha ciddi suçluluk biçimlerine kadar bir faaliyet yelpazesini kapsayan hayvan hakları hareketinde bir canlanma yaşandığı ve Hayvan Kurtuluş Cephesinin, ihmalkarlık, cezai zarar ve kundaklama gibi 66'dan fazla şiddet eylemine katıldığı belirtilmiştir.

11 Böyle bir grubun bir örneği Slovakya'daki Slovenskí Branci'dir. Bu grup, Slovak silahlı kuvvetlerinin potansiyel "dış tehditlere" karşı direnemediklerini düşünmektedir.

12 Belçikalı aşırılıkçı sağcı grupları, Bulgaristan, Almanya, Polonya, Rusya, ABD ve Avusturya'da akran grupları ile temaslar geliştirmiştir.